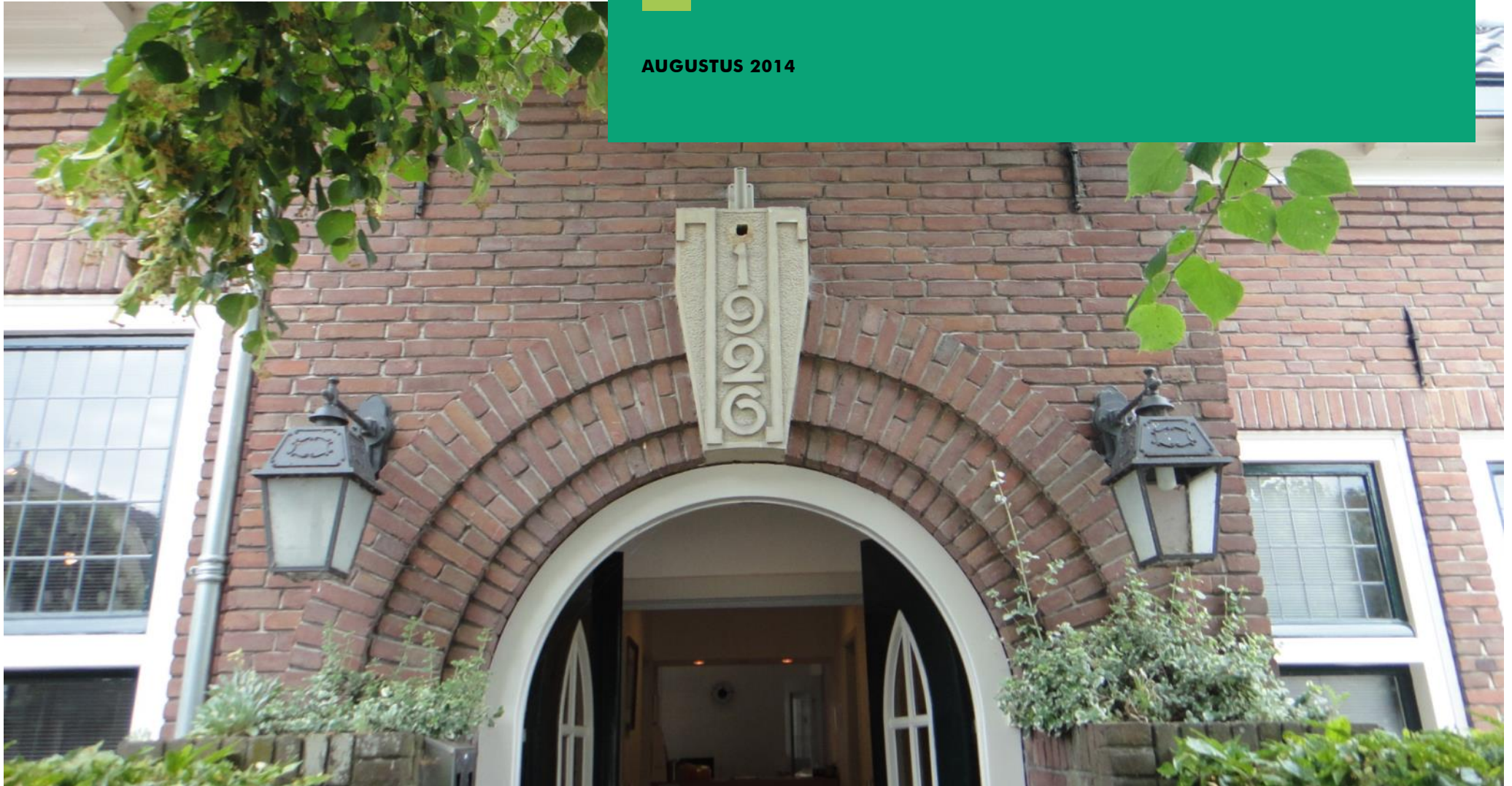

CULTUURHISTORIE SCHOONREWOERD

BEELDBEPALENDE PANDEN

AUGUSTUS 2014

Colofon

Cultuurhistorie Schoonrewoerd
Inventarisatie beeldbepalende panden
In opdracht van: Gemeente Leerdam

Uitgevoerd door:
Stichting Dorp, Stad en Land
Adviseurs ruimtelijke kwaliteit
Groothandelsgebouw
Stationsplein 45
3001 GC Rotterdam
tel. 010 280 9445
www.dorpstadenland.nl
info@dorpstadenland.nl

Projectteam:
ir. Aimée de Back
Vincent Voorhoeve, AvB
Met dank aan: de heren Blom en Frankenhuyzen
(Historische Vereniging Leerdam)

Datum: 21 juli 2014
Herzien: 29 augustus 2014

Teksten, foto's en kaarten zijn gemaakt door Dorp,
Stad & Land, tenzij anders vermeld.

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	4
Samenvatting	
Werkwijze	
Waarderingskader	
Conclusies	
Aanbevelingen	
Toelichting op waarderingsmatrix	
CATALOGUS	9
Beeldbepalende objecten	
BIJLAGE	31
Matrix op alfabetische volgorde van adres	

1. INLEIDING

Deze inventarisatie van beeldbepalende panden in de dorpskern van Schoonrewoerd is door Stichting Dorp Stad en Land in opdracht van de gemeente Leerdam uitgevoerd als onderdeel van de herziening bestemmingsplan Schoonrewoerd (2014). Aanleiding hiervoor is enerzijds de actualisering van het oude bestemmingsplan en anderzijds de door de rijksoverheid in voorbereiding op de Omgevingswet (2016) genomen bepaling dat in nieuwe bestemmingsplannen de component cultuurhistorie niet meer mag ontbreken.

1.1 SAMENVATTING

Eind vorige eeuw (1990-1999) hebben alle provincies het Monumenteninventarisatieproject (MIP) uitgevoerd. Hierin zijn mogelijk monumentwaardige panden geselecteerd en beschreven. Deze zogenaamde MIP-panden zijn gepubliceerd en vervolgens is een beperkte selectie aangewezen als rijksmonument. In een aantal gevallen heeft het geleid tot aanpassing van of opstellen van een gemeentelijke monumentenlijst.

In Leerdam vond de MIP inventarisatie plaats in 1991. De historische vereniging Leerdam heeft in 2011 de waardevolle publicatie “Bewaarde schoonheid” gepubliceerd als deel 6 in de historische reeks Leerdam. Vervolgens is in deze serie een bijzonder boek gemaakt over Schoonrewoerd, deel 7, in 2011. In de stadskern van Leerdam zijn in 2011-2012 circa

50 objecten aangewezen als beeldbepalend pand. Stichting Dorp, Stad en Land heeft het aanwijzings-traject begeleid; de geïnventariseerde panden gewaardeerd op basis van een puntenwaardering en de beschrijvingen van de geselecteerde panden gemaakt. Volgens dezelfde methode en procedure wordt nu voor Schoonrewoerd de aanwijzing van cultuurhistorisch waardevolle objecten uitgevoerd.

1.2 WERKWIJZE

Alle panden van de gemeentelijke groslijst zijn gefotografeerd vanaf de openbare weg en voorzien van een waardering. De waardering is uitgevoerd op basis van een waarderingsmatrix waaruit een score komt. Vervolgens is een selectie gemaakt van de panden die met het puntentotaal uitkomen boven de grenswaarde. Van de geselecteerde panden is een korte omschrijving van de karakteristieken gemaakt. Een object is vaak één pand, maar kan ook een ensemble van meerdere adressen zijn. Concreet betekent dit dat de 24 geselecteerde huisnummers/panden terug te brengen zijn tot 21 objecten. Omdat de waarderingsmethodiek van Stichting Dorp, Stad en Land ook gebruikt is voor de kern van Leerdam, is als referentie een aantal panden van Leerdam bijgevoegd in de matrix.

De voordracht van DSL is van commentaar voorzien door de heren Blom en Frankenhuyzen.

1.3 WAARDERING

De waarderingsmethodiek is opgesteld om tot een goed inzicht te komen in het onderscheid tussen objecten met een groot en objecten met een minder groot cultuurhistorisch belang. De matrix maakt een objectieve afweging mogelijk en is een nuttig instrument om in één oogopslag een totaaloverzicht te kunnen geven van de diverse beeldbepalende objecten met de daarbij aanwezige differentiatie ten aanzien van verschillende (en soms moeilijk vergelijkbare) deelaspecten en kwaliteiten. Zeker wanneer in een later stadium heroverwegingen ten aanzien van omvang en samenstelling van de lijst moeten plaatsvinden, blijkt de matrix in de praktijk een bijzonder waardevol (bij grotere aantallen objecten zelfs onmisbaar) en tijdsparend hulpmiddel te zijn.

De werkwijze met deze matrix is gebaseerd op een algemeen aanvaarde waarderingsystematiek die aansluit op de toepasselijke criteria voor rijks- en gemeentelijke monumenten. Daarbij is uitgegaan van de volgende vier hoofdaspecten: cultuurhistorische waarde, architectonische waarde, situering en technische staat.

1.4 CONCLUSIES

Met het fotograferen en waarden van de beeldbepalende objecten is de inventarisatie inzake cultuurhisto-

rie van de dorpskern van Schoonrewoerd voltooid.

1.5 AANBEVELINGEN

Door de panden aan te wijzen als 'beeldbepalende objecten' kunnen zij worden geïntegreerd in de gemeentelijke welstandsnota en in het bestemmingsplan. Hierin worden de objecten voorzien van de aanduiding 'beeldbepalend' of 'karakteristiek' object of van een dubbelbestemming Waarde Cultuurhistorie. Bij verbouwing van deze panden dient rekening gehouden te worden met het beeldbepalende karakter en dienen cultuurhistorische waarden te worden gerespecteerd, of waar mogelijk te worden versterkt.

WAARDERINGSMATRIX

Toelichting bij het door de gemeente vastgestelde toetsingskader beeldbepalende objecten.

INVENTARISATIE

Voor het doel van het bepalen van beeldbepalende objecten (mede in relatie tot beschermde monumenten) wordt verwezen naar de gemeentelijke beleidsnotitie ter zake. De inventarisatie van potentiële beeldbepalende en cultuurhistorische waardevolle objecten wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de Stichting Dorp, Stad en Land. Als bronnen dienen de gegevens van het provinciale Monumenteninventarisatieproject (MIP, 1991), gegevens van de Historische Vereniging Leerdam en recente veldwaarneming (voortschrijdend inzicht).

WAARDERINGSSYSTEMATIEK

In de matrix zijn achtereenvolgens aangegeven het adres en het huisnummer, eventueel gevolgd door de eventuele naam van het object. Dit laatste met het oog op de herkenbaarheid van de objecten. Daarna kan worden aangegeven in welke categorie het object valt. De meest voorkomende categorie is wonen, gevolgd door (voormalige) boerderijen, bedrijf, kerk, et cetera. Zijn meerdere functies gecombineerd binnen een pand dan wordt het pand onder de belangrijkste functie gecategoriseerd. Het vermelden van categorieën maakt het mogelijk om te analyseren hoe de gewaardeerde objecten zijn

verdeeld, en zo is het mogelijk om analyses te maken. Soms wordt aangegeven waarom het pand verder niet is gewaardeerd. Dat kan zijn omdat het een rijksmonument betreft, waarmee de cultuurhistorische waarde duidelijk is. Het kan zijn dat het pand inmiddels is gesloopt, of zodanig aangetast is of zo jong is dat van verdere waardering wordt afgezien.

In principe worden alleen objecten van vóór 1965 opgenomen. Een uitzondering hierop kunnen enkele ‘naar oud model herbouwde’ objecten betreffen, als replica vervullen zijn doorgaans een beeldbepalende rol in het straatbeeld, en houden de herinnering aan de oorspronkelijke situatie levend. De rest van de matrix wordt ingevuld met de feitelijke waardering van de objecten.

De werkwijze van deze matrix is gebaseerd op een algemeen aanvaarde waarderingssystematiek. Daarbij is uitgegaan van vier hoofdcategorieën en enkele subcategorieën:

1. Cultuurhistorische aspecten
 - 1a. Ontstaansgeschiedenis en lokaal belang
2. Architectonische aspecten
 - 2a. Bouwstijl
 - 2b. Unicitéit / Zeldzaamheid
 - 2c. Verstoring (Verminking)
3. Ligging
 - 3a. Beeldbepalende situering
4. Technische staat
 - 4a. Kwaliteit

Ad 1a. Ontstaansgeschiedenis en lokaal belang: de mate waarin het ontstaan of het gebruik van het object van historisch belang is en de mate waarin het sociale en lokale aspect een rol speelt. Hierbij wordt doorgaans dankbaar gebruik gemaakt van de kennis en bronnen via de historische vereniging(en).

Ad 2a. Bouwstijl: de mate waarin de architectonische stijl van een object herleidbaar is tot, of een goed voorbeeld is van lokaal of regionaal bekende architectuur of een architectuurstroming. Bovendien wordt hierbij in aanmerking genomen of er bij het object sprake is van een complex ontwerp, en / of versierende details.

Ad 2b. Unicitéit: de mate waarin het object zeldzaam is, lokaal gezien. Die zeldzaamheid kan betrekking hebben op de functie, de typologische verschijningsvorm of de ouderdom.

Ad 2c. Verstoring object: de mate waarin de authenticiteit is verstoord, of de beeldbepalende waarde is aangetast. Het betreft hier aantastingen door niet-harmonieuze wijzigingen van de onder 2a vermelde architectuur. Hierbij ligt het accent op de verstoring van de beeldbepalende hoofdvorm en niet zozeer op de verstoring van eventuele details zoals die bij potentiële beeldbepalende objecten een rol spelen.

Ad 3 Ligging: de mate van waardering van de stedenbouwkundige of landschappelijke situering, met name van de beeldbepalende rol die het betreffende object daarin vervult.

Ad 4a Kwaliteit: de mate waarin een object in goede technische staat is in relatie tot de ouderdom van het pand.

Ieder object is op deze categorieën gewaardeerd. Dit is gedaan aan de hand van een cijfermatige schaal, variërend tussen 1 en 3 of tussen 0 en 3 (0, 1, 2, 3). De behaalde scores per categorie zijn vervolgens vermenigvuldigd met een weegfactor. Deze weegfactor geeft het relatieve belang weer dat de categorie heeft in de totale waardering.

De categorieën 2c (verstoring object) en 4 (technische staat) hebben een negatieve weegfactor, zodat een object, waarvan de karakteristieke hoofdvorm sterk is aangetast of waarvan de directe omgeving negatief werkt op het object of een matige technische kwaliteit bezit, een lagere eindscore krijgt. In de laatste kolom zijn de alle scores opgeteld.

Met deze cijfermatige waarderingsmethode is beoogd om enerzijds alle belangrijke aspecten zo objectief mogelijk te benoemen en anderzijds ook een weging mogelijk te maken tussen soms zeer uiteenlopende waardevolle objecten. Deze rekenmethode heeft als gevolg dat unieke eigenschappen van objecten geen extra waardering kunnen krijgen en geen hogere score opleveren. Dit kan gecompenseerd worden door extra zwaarte toe te kennen aan bepaalde categorieën.

Bij de beoordeling wordt extra aandacht geschonken aan het uiterlijk van de objecten. Dit omdat in het geval van beeldbepalende objecten vooral veel waarde wordt gehecht aan de beleving en waardering van de objecten door bewoners, omwonenden en voorbijgangers. De eigenlijke ('intrinsieke') historische waarde krijgt een lichtere weegfactor omdat deze vaak moeilijk herkenbaar is zonder voorkennis of niet zichtbaar

is vanaf de straat. De huidige uitstraling van de objecten weegt daardoor zwaarder in de beoordeling dan de historische betekenis.

Voor het meedenken over de waarderingsscores is het aanbevolen om overleg te hebben met de historische vereniging binnen de gemeente. Tevens kan advies worden gevraagd aan externe deskundigen met specifieke kennis.

SELECTIE

Om te komen tot een concreet en hanteerbaar voorstel dient voor de selectie van beeldbepalende objecten een grenswaarde te worden bepaald. Deze waarde wordt op basis van onderlinge vergelijking en expertise van Stichting Dorp, Stad en Land en overleg met de gemeente vastgesteld op 5 punten. Objecten boven de grenswaarde worden vervolgens gekwalificeerd als 'beeldbepalend met cultuurhistorische waarde'.

Alle objecten worden opgenomen met een foto, een vermelding van de functie en een beknopte beschrijving van de beeldwaarde.

De puntenwaardering is tijdgebonden en is alleen bedoeld om bij de selectie grote aantallen objecten onderling te kunnen vergelijken.

CATALOGUS

DORPSSTRAAT 1

Oorspronkelijke functie: (agrarische) bedrijfswoning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Stedenbouwkundig uitspringend, gedeeltelijk vrijstaand eenlaags volume onder schilddak op samengestelde plattegrond, deels onderkelderd. Hoekpand, langsgewel hoofdvolume aan de Dorpsstraat.

Datering:

Gevels in traditioneel-ambachtelijke bouwstijl, ca. 1850.

Aanbouw achterzijde mogelijk van ouder datum.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen en langs tuitgevel. Gepleisterde plint.

historische foto

Kozijnen/ramen:

Originele omlijsting hoofdentree, diverse vensters ter weerszijden.

Dak:

Overstekend zadeldak met originele zwart geglazuurde pannen. Getimmerde lijstgoot met fries. Links windveer. Originele dakkapel met gefigureerde 'oren'.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige (bedrijfs)woning, architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Zeer karakteristiek door hoekligging.

Score 8

DORPSSTRAAT 5

Oorspronkelijke functie: (agrarische) bedrijfswoning

Huidige functie: horeca

Omschrijving:

Deels vrijstaand stedenbouwkundig uitspringend tweelaags samengesteld volume. Hoekpand, langsgewel naar de Dorpsstraat, tuitgevels aan zijstraten. Eenlaagse aanbouw langs zijstraten.

Datering:

Gevels in traditioneel-ambachtelijke bouwstijl anno 1851.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen en langs tuitgevels.

Tuitgevels met schoorsteen en gestileerde muurankers.

Kozijnen/ramen:

Omlijste hoofdentree, vensters met luiken.

Dak:

Zadeldak met blauw gesmoorde pannen. Getimmerde lijstgoot op consoles en fries. Windveer.

Bijzonderheden:

Drie monumentale leilinden aan entreezijde.

In het voorste gedeelte van de voorganger van dit pand was al vanaf begin 1700 een herberg gevestigd, erachter was de boerderij.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog tot zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige T-huisboerderij, architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl en symmetrische voorgevel. Bijzonder karakteristiek door hoekligging.

Score 10

DORPSSTRAAT 7-9

Oorspronkelijke functie: agrarische bedrijfswoning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Deels vrijstaand eenlaags samengesteld volume. Hoofdmassa op langwerpige plattegrond. Hoekpand, langsgevel aan de Dorpsstraat, tuitgevel aan zijstraat. Deels eenlaagse aanbouw achterzijde loopt uit in voormalig stalvolume.

Datering:

Voorgevel traditioneel-ambachtelijke bouwstijl, bouwjaar 1851.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen en langs tuitgevels.

Tuitgevels met muurankers.

Kozijnen/ramen:

Originele kozijnen en vensters met opgeklampte luiken.

Dak:

Zadeldak met blauw gesmoorde pannen, gemetselde schoorsteen. Getimmerde lijstgoot op consoles en fries. Bescheiden dakkapellen met gestileerde oren.

Bijzonderheden:

Oude leilinden langs voorgevel.

Motivatie: Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige T-huisboerderij, architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Karakteristieke hoekligging.

Score 7

DORPSTRAAT 29

Oorspronkelijke functie: woning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Deels vrijstaand eenlaags samengesteld volume onder mansardekap. Langwerpige plattegrond met rechts platte uitbouw waarboven balkon. Kopgevel naar de Dorpsstraat, uitbouw aan kerkplein. Tuinmuren ter weerszijden.

Datering:

Sobere interbellum architectuur, 1932.

Gevels:

Genuanceerd rood metselwerk met sierwerk rond kozijnen en als beëindiging topgevel.

Kozijnen/ramen:

Twee entrees. Originele kozijnen en vensters, bovenlichten met kleurig glas-in-lood.

historische foto

Dak:

Rode keramische pannen.

Uitbouw met toegang naar balkon. Balkonhek van sierlaswerk. Gemetselde schoorsteen. Omlopende getimmerde bakgoten.

Opmerking:

Dakoverstek en balkonhek niet origineel.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als eenvoudige dorpswoning, architectonisch van waarde vanwege lokaal zeldzame bouwstijl. Bijzonder markante hoekligging aan kerkplein.

Score 9

DORPSSTRAAT 31

Oorspronkelijke functie: pastorie Ned. hervormde kerk

Huidige functie: pastorie

Omschrijving:

Deels vrijstaand tweelaags volume onder schilddak. Hoofdmassa op rechthoekige plattegrond. Entreegevel naar de Dorpsstraat, grenzend aan kerkplein.

Datering:

Voorgevel in traditioneel-ambachtelijke architectuur, bouwjaar 1860-1861.

Gevels:

Rood metselwerk met siermetselwerk boven raamkozijnen. Gepleisterde plint. Muurankers.

Kozijnen/ramen:

Omlijste centrale entree met natuurstenen bordes. Originele kozijnen met forse onderdorpels. Bovenlichten met recent, eenvoudig glas-in-lood.

Dak:

Afgeplat fors schilddak met blauw gesmoorde pannen en gemetselde schoorstenen. Lijstgoot met fries, uitgetimmerde bakgoten op consoles.

Motivatie:

Totaalwaarde zeer hoog. Cultuurhistorisch van hoge waarde als voorname dorpswoning (pastorie), architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl en symmetrie. Uiterst markante ligging aan kerkplein.

Score 13

DORPSSTRAAT 43

Oorspronkelijke functie: schoolwoning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Deels vrijstaand eenlaags samengesteld volume. Hoofdmassa onder zadeldak, langsgevel is entreegevel. Aanbouw mondt uit in voormalige school.

Datering:

Voorgevel in traditioneel-ambachtelijke architectuur, 1845.

Gevels:

Rood metselwerk met siermetselwerk boven kozijnen. Symmetrische voorgevel met centrale entree met stoep (gekleurde tegels).

Kozijnen/ramen:

Originele kozijnen, vensters met bovenlichten van eenvoudig glas-in-lood.

Dak:

Overstekende kap met blauw gesmoorde pannen. Gemetselde schoorstenen. Vrij brede dakkapel. Lijstgoot met fries. Windveren.

Bijzonderheden:

Omlopend smeedijzeren hek rond voor/zijtuin.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog tot zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als traditionele dorpswoning (schoolwoning), architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Bijzonder opvallende hoekligging aan openbare ruimte.

Score 10

DORPSSTRAAT 43 ABCD

Oorspronkelijke functie: lagere school

Huidige functie: woningen

Omschrijving:

Deels vrijstaand eenlaags samengesteld volume. Hoofdmassa onder zadeldak met aankapping aan achtergevel. Langsgevel is entreegevel. Gebouw grenst aan voormalige schoolwoning.

Datering:

Zakelijke interbellum architectuur, ca. 1920.

Gevels:

Genuanceerd rood metselwerk met siermetselwerk rond raamkozijnen en als fries. Symmetrische voor-gevel met centrale verdiepte entree.

Kozijnen/ramen:

Originele samengestelde kozijnen en vensters (deels gewijzigd als entreekozijn).

Dak:

Deels omlappend zadeldak met aankapping. Blaugesmoorde pannen. Gemetselde schoorstenen met siermetselwerk. Sobere dakkapellen. Lijstgoot.

Bijzonderheden:

Gemetselde trappartij met keermuren die het natuurlijke niveauverschil markeert.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog tot zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige dorpsschool. Architectonisch van waarde vanwege bouwstijl. Bijzonder opvallende ligging mede door natuurlijk niveauverschil.

Score 10

DORPSSTRAAT 45

Oorspronkelijke functie: woning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Deels vrijstaand eenlaags volume onder zadeldak, langsgevel is entreegevel.

Datering:

Voorgevel in traditioneel-ambachtelijke architectuur, 1874.

Gevels:

Rood metselwerk met siermetselwerk boven raamkozijnen. Gepleisterde plint met wybermotief. Vrij symmetrische voorgevel met centrale entree.

Dak:

Overstekende kap met blauw gesmoorde pannen. Gemetselde schoorstenen. Eenvoudige dakkapel voorzijde. Omlopende lijstgoot met fries. Windveren op uitgetimmerd dakbeschoot.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als traditionele dorpswoning, architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Zeer markante ligging naast voormalig gemeentehuis.

Score 9

DORPSTRAAT 47

Oorspronkelijke functie: gemeentehuis

Huidige functie: bedrijf

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags samengesteld volume onder tentdak. Entreegevel met uitspringend portiek. Kleine uitbouw rechter zijgevel.

Datering:

Interbellum architectuur met rijke decoraties anno 1926.

Gevels:

Genuanceerd rood metselwerk met sierwerk rond kozijnen en als fries. Trasraam. Muurankers. Centrale entree onder sierboog en sluitsteen met jaartal.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur, kozijnen en ramen. Bovenlichten met glas-in-lood (o.m. gemeentewapen).

Dak:

Tentdak met steekkap. Originele dakkapellen. Blauw gesmoorde pannen en gemetselde schoorstenen. Omlopende lijstgoten op consoles en fries.

Bijzonderheden:

Meeontworpen bordes en lage tuinmuren.

Motivatie:

Totaalwaarde zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalig overheidsgebouw (gemeentehuis), architectonisch van waarde vanwege sierlijke architectuur, bijzonder markante massa.

Score 11

DORPSSTRAAT 49

Oorspronkelijke functie: woning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Vrijstaand deels eenlaags volume onder zadeldak, nok haaks op de weg. Samengestelde plattegrond. Kopgevel met balkon en rechts entreeportiek. Kleine platte uitbouw rechter zijgevel.

Datering:

Interbellum architectuur met modernistische invloeden. Ca. 1930.

Gevels:

Geel metselwerk met rood trasraam en siermetselwerk rond kozijnen en in topgevel.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur, kozijnen en ramen met glas-in-lood. Houten rolluikkasten.

Dak:

Zadeldak met rechts gevelverhoging. Rode keramische pannen. Brede getimmerde goten. Entreepartij met doorlopende bakgoot.

Bijzonderheden:

Meeontworpen bordes en lage tuinmuren. Aanbouw achterzijde in passende stijl.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als woning van de gegoede burgerij. Architectonisch van waarde vanwege moderne architectuur met klassieke contour. Bijzonder markante massa.

Score 9

DORPSSTRAAT 51-53

Oorspronkelijke functie: villa

Huidige functie: dubbele woning

Omschrijving:

Vrijstaand tweelaags volume onder schilddak. Rechthoekige plattegrond met afgeschuinde erker over 2 lagen. Entree in terugliggend laag volume (plat dak).

Datering:

Interbellum architectuur met invloed chaletstijl. Ca. 1925.

Gevels:

Witgepleisterd. Rode baksteen als trasraam en siersetselwerk rond en als speklagen.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur en kozijnen. Deels originele ramen, bovenlichten met gekleurd glas/glas-in-lood.

Dak:

Uitwelvend tentdak met veelhoekige dak boven erker. Dakkapellen op zijdaken. Blauw gesmoorde pannen en gemetselde centrale schoorsteen. Omlopende brede lijstgoten (art déco).

Bijzonderheden:

Losse garage in traditionele stijl.

Motivatie:

Totaalwaarde hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voornamelijk villa. Architectonisch van waarde vanwege sierlijke architectuur. Bijzonder markante massa.

Score 9

DORPSTRAAT 55 A (ACHTER)

Oorspronkelijke functie: stal/schuur

Huidige functie: bedrijfsruimte

Omschrijving:

Eenlaags oorspronkelijk vrijstaande stal op langwerpige plattegrond. Kopgevel naar de Dorpsstraat.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl (bijgebouw van rijksmonumentale langshuisboerderij), ca. 1850 (recente aanbouw aan stal zonder beeldwaarde).

Gevels:

Rood metselwerk met siermetselwerk rond kozijnen. Muurankers.

Kozijnen/ramen:

Originele gietijzeren ramen, deels originele houten (deur)kozijnen met opgeklampte luiken.

Dak:

Overstekend zadeldak met blauw gesmoorde pannen. Gesneden windveren en makelaars. Getimmerde bakgoot op gesmede consoles.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog. Cultuurhistorisch van waarde als vrijstaande stal van groot boerderijcomplex. Architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Karakteristiek onderdeel van ensemble in samenhang met rijksmonumentale boerderij.

Score 8

DORPSSTRAAT 10

Oorspronkelijke functie: boerderij

Huidige functie: woning met bedrijfsruimte

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags volume op langwerpige plattegrond. Kopgevel naar de Dorpsstraat.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl. Voormalige langshuisboerderij, ca. 1850. *Aanbouwen zonder beeldwaarde.*

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen. Muurankers.

Kozijnen/ramen:

Formele entree met originele voordeur, kalf en gesneden bovenlicht. Originele (schuif)vensterkozijnen met forse onderdorpels en opgeklampte luiken.

Dak:

Overstekend zadeldak met blauw gesmoorde pannen. Gesneden windveren met makelaars. Gemetselde schoorsteen. Bakgoot op gesmede consoles.

Motivatie:

De totaalwaarde is zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige boerderij. Architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Bijzonder karakteristiek door boerderijcontour, leilinden en zijtuin.

Score 11

DORPSTRAAT 14-16

Oorspronkelijke functie: boerderij

Huidige functie: woning met bedrijfsruimte

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags volume op langwerpige plattegrond. Kopgevel gericht naar de Dorpsstraat.

Datering:

Gevels in traditioneel-ambachtelijke bouwstijl. Voormalige (verlengde) langshuisboerderij, ca. 1850.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen. Lage gepleisterde plint. Muurankers.

Kozijnen/ramen:

Originele kozijnen met forse onderdorpels (en oorspronkelijk ook luiken).

Dak:

Overstekend zadeldak met blauw gesmoorde pannen. Gesneden windveren met makelaars. Gemetselde schoorsteen. Lijstgoten op gesneden consoles en fries.

Bijzonderheden:

Voorgevel eerder in blokpleisterwerk.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige langshuisboerderij. Architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Zeer karakteristiek door boerderijcontour en leilinden.

Score 8

DORPSSTRAAT 22

Oorspronkelijke functie: boerderij

Huidige functie: woning met bedrijfsruimte

Omschrijving:

Vrijstaand tweelaags volume op samengestelde plattegrond. Langsgevel naar de Dorpsstraat.

Datering:

Voorgevel traditioneel-ambachtelijke bouwstijl (voormalige T-huisboerderij), 1879. Rechts serre met kleurig glas-in-lood, ca. 1930.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen. Gepleisterde plint. Muurankers. Symmetrische gevel.

Kozijnen/ramen:

Omlijste entree met originele voordeur, bovenlicht (met levensboom) en kozijnen met forse onderdorpels.

Dak:

Overstekend zadeldak met blauw gesmoorde pannen. Gesneden windveren met makelaars. Gemetselde schoorstenen. Lijstgoot met fries, mastgoten.

Bijzonderheden:

Lage gemetselde tuinmuur.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige boerderij. Architectonisch van waarde vanwege ambachtelijke bouwstijl. Zeer karakteristiek door boerderijcontour en de markante serre.

Score 9

DORPSTRAAT 24

Oorspronkelijke functie: woning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags volume onder tentdak. Samen-
gestelde plattegrond. Rechts terugliggende entree
waarboven gemetseld balkon. Links uitgebouwd
trappenhuis met plat dak.

Datering:

Interbellum architectuur met art déco invloed. Ca.
1930. Vrijstaande oudere kapschuur.

Gevels:

Rood metselwerk met siermetselwerk. Trasraam en
balkon paarsrode steen.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur. Originele kozijnen en (schuif)
vensters met gesneden bovenlichten, glas-in-lood.
Decoratieve paneelluiken.

Dak:

Mansarde tentdak. Rode keramische pannen en ge-
metselde schoorstenen. Dakkapellen, deels origineel.
Omlopende brede goten op geïntegreerde consoles.

Bijzonderheden:

Meeontworpen entreepartij met kleurig betegelde
stoep.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog tot zeer hoog. Cultuurhisto-
risch van waarde als dorpsvilla, architectonisch van
waarde vanwege expressieve bouwstijl. Bijzonder
markante massa.

Score 10

DORPSSTRAAT 30

Oorspronkelijke functie: dokterswoning

Huidige functie: woning met bedrijfsruimte

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags volume op samengestelde plattegrond. Langsgevel hoofdvolume gericht naar de Dorpsstraat.

Datering:

Kerndatum ca. 1880 (rond 1960 is een gemetselde voorgevel voor een gevel met blokpleisterwerk geplaatst).

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met siermetselwerk boven kozijnen. Plint. Symmetrische voorgevel. Terugliggende kopgevel, gepleisterd. Entreeportiek met originele nisvulling.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur met natuurstenen bordes. Getoogde kozijnen.

Dak:

Overstekend mansardedak (voorgevel) met vernieuwde bruinrode keramische pannen en gemetselde schoorstenen. Getimmerde lijstgoot met fries. Dakkapellen.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog. Cultuurhistorisch van waarde als voormalige T-huisboerderij, architectonisch van waarde vanwege bouwstijl met oudere restanten. Zeer markante massavorm.

Score 8

DORPSSTRAAT 34

Oorspronkelijke functie: boerderij

Huidige functie: woning met bedrijfsruimte

Omschrijving:

Vrijstaand eenlaags volume onder mansardekap op rechthoekige plattegrond, deels onderkelderd. Kopgevel naar de Dorpsstraat.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl, ca. 1900. Linksachter aangebouwde oudere schuur onder zadeldak.

Gevels:

Rood metselwerk (handvorm) met sierlijk metselwerk en kunststeen boven kozijnen. Schiet- en rozetankers. Gepleisterde plint. Symmetrische voorgevel.

Kozijnen/ramen:

Originele voordeur en (schuif)raamkozijnen met forse onderdorpel. Bovenlichten kleurig glas-in-lood. Gietijzeren stalraampjes.

historische foto

Dak:

Overstekend mansardedak met keramische pannen en gemetselde schoorstenen. Windveren met makelaar, getimmerde bakgoten op gesneden consoles.

Motivatie:

De totaalwaarde is hoog. Cultuurhistorisch van waarde als bedrijfswoning, architectonisch van waarde vanwege traditionele en gave bouwstijl.

Score 7

DORPSSTRAAT 46

Oorspronkelijke functie: pastorie

Huidige functie: pastorie

Omschrijving:

Rechter volume van twee vrij identieke woningen. Vrijstaand onder mansardekap met schijngevel op rechthoekige plattegrond.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl met invloed neo-rennaissance, bouwjaar 1890.

Gevels:

Rode baksteen met sierlijk metselwerk boven kozijnen en als dubbele fries. Gepleisterde 'plint'nissen, speklagen. Sierlijke kunststenen voluten. Muurankers. Symmetrische voorgevel.

Kozijnen/ramen:

Originele kozijnen.

Dak:

Mansardedak met blauw gesmoorde pannen en gemetselde schoorstenen. Kroonlijst, boeigoten.

Bijzonderheden:

Ondiepe voor- en zijtuin met gemetselde tuinmuurtjes en reling tussen lage penanten.

Motivatie:

De totaalwaarde is zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als onderdeel van kerkelijk gereformeerd complex. Architectonisch van waarde vanwege traditionele en rijke bouwstijl. Uiterst markant ensemble met naastgelegen woning en kerk.

Score 12

DORPSSTRAAT 48

Oorspronkelijke functie: kerk

Huidige functie: kerk

Omschrijving:

Terugliggend vrijstaand kerkgebouw onder schilddak. Langwerpige plattegrond met steunberen. Topgevel met entree naar de straat gericht.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl met invloed neorenaissance, 1890. Recente aanbouw zonder beeldwaarde.

Gevels:

Symmetrische voorgevel. Rode baksteen met siermetselwerk: trasraam, blindnissen, sierbanden/bogen; siermetselwerk boven kozijnen, nissen en als pinakels. Kunststenen sierwerk. Gestileerde muurankers.

Kozijnen/ramen:

Gietijzeren rondboogvensters met tracering.

Dak:

Schilddak met blauw gesmoorde pannen en gemetselde schoorstenen. Boeigoten.

Motivatie:

De totaalwaarde is zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als religieus onderdeel van kerkelijk gereformeerd complex. Architectonisch van waarde vanwege traditionele en rijke bouwstijl. Uiterst sprekend volume als onderdeel van ensemblecomplex met voorgeleggen vrijstaande woningen.

Score 13

DORPSTRAAT 52

Oorspronkelijke functie: schoolwoning

Huidige functie: woning

Omschrijving:

Linker volume van twee vrij identieke woningen. Vrijstaand onder mansardekap met doorgemetselde dakkapel op rechthoekige plattegrond.

Datering:

Traditioneel-ambachtelijke bouwstijl met invloed neo-rennaissance, 1891.

Gevels:

Rode baksteen met siermetselwerk onder en boven kozijnen, als fries en rondom markante gemetselde dakkapel. Gepleisterde speklagen. Muurankers. Licht symmetrische voorgevel.

Kozijnen/ramen:

Originele kozijnen met forse onderdorpel.

Dak:

Mansardedak met steekkap, achtergevel is kopgevel. Blauw gesmoorde pannen en gemetselde schoorstenen. Kroonlijst, boeigoten.

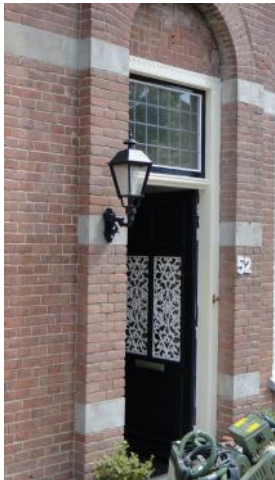
Bijzonderheden:

Ondiepe voortuin met gemetselde tuinmuurtjes en reling tussen lage penanten.

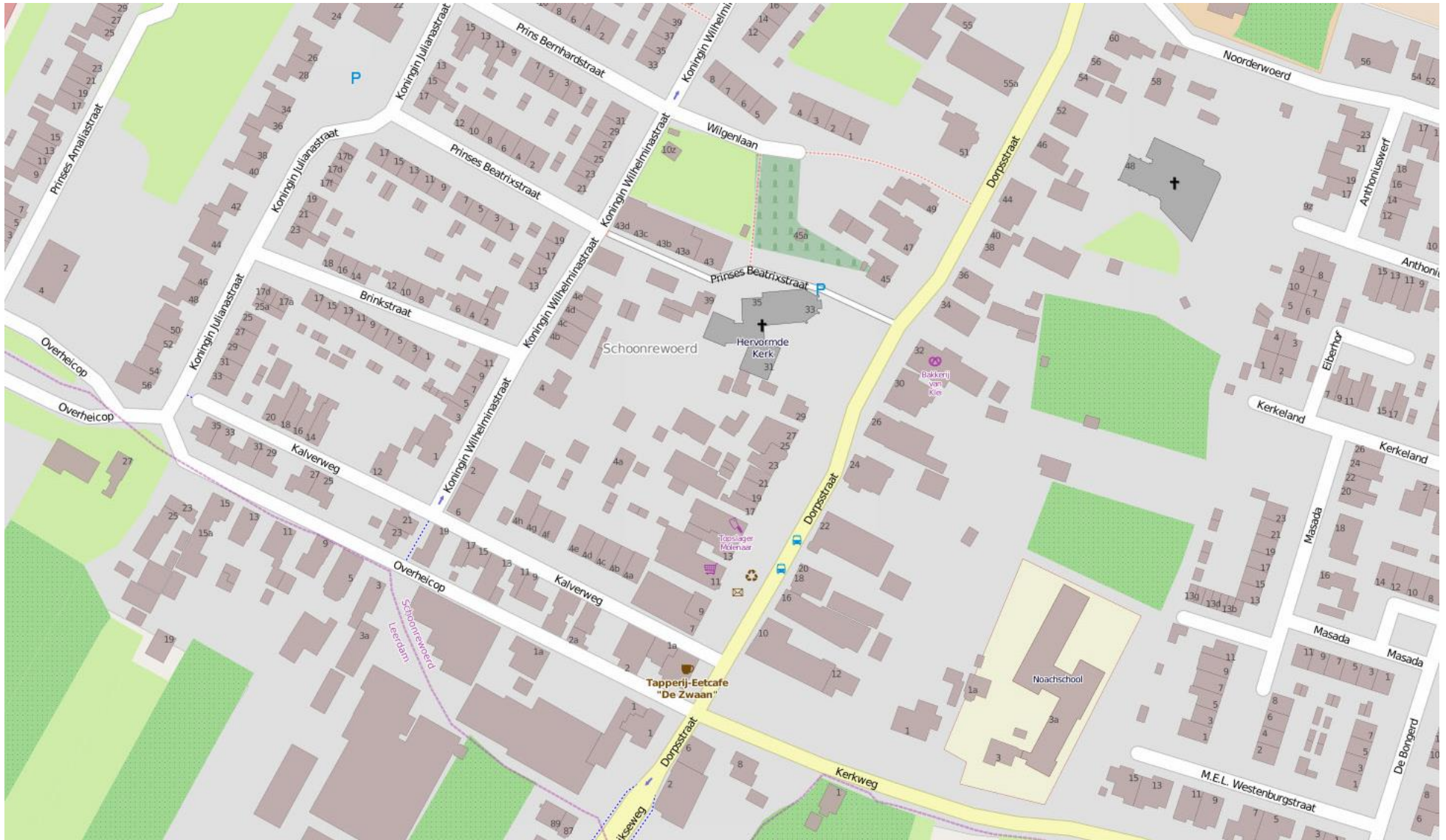
Motivatie:

De totaalwaarde is zeer hoog. Cultuurhistorisch van waarde als onderdeel van kerkelijk gereformeerd complex. Architectonisch van waarde vanwege de traditionele en rijk gedecoreerde bouwstijl. Uiterst markant onderdeel van bijzonder ensemble.

Score 12

MATRIX

Grootstijl beeldbepalende objecten SCHOONREWOERD gemeente Leerdam 29 augustus 2014					CULTUURHISTOR ARCHITECTUUR				LIGGING KWALITEIT		TOTAAL	
					1 _a	2 _a	2 _b	2 _c	3	4	5	
					ontstaansgesch.	bouwtijl	uniciteit	verstoring	ensemble	goed of	met	
					en lokaal belang	waardering			waarde	herstelbaar	weegfactor	
					weegfactor	1	1	1	-1	2	-3	
					max.	3	3	3	0	3	0	15
					min.	0	0	0	3	0	3	-12
Straat	huisnummer	bron	functie	bijzonderheden/opm. m.b.t. vermindering	bouwjaar							
westzijde (oneven nummers)												
Dorpsstraat	1		woonhuis		c.a. 1850	1	1	1	1	3	0	8
Dorpsstraat	5		café de Zwaan		1851	2	1	1	0	3	0	10
Dorpsstraat	7+9		woonhuis	voormalige boerderij	1851	1	1	1	0	2	0	7
Dorpsstraat	29		woonhuis		1932	1	1	1	0	3	0	9
Dorpsstraat	31	MIP	pastorie		1860-1861	3	2	2	0	3	0	13
Dorpsstraat	43		woonhuis	voormalige schoolwoning	1845	2	1	1	0	3	0	10
Dorpsstraat	43abcd		zorgwoningen	voormalige school	c.a. 1920	2	1	2	1	3	0	10
Dorpsstraat	46		woonhuis		1874	1	1	1	0	3	0	9
Dorpsstraat	47	MIP	bedrijf (opleidingsinstituut)	voormalig raadhuis	1926	3	2	2	0	2	0	11
Dorpsstraat	49		woonhuis		c.a. 1930	1	2	2	0	2	0	9
Dorpsstraat	51+53	MIP	woonhuis		c.a. 1925	1	2	2	0	2	0	9
Dorpsstraat	56a achter		schuur achter rijksmonument		c.a. 1850	1	1	2	0	2	0	8
oostzijde (even nummers)												
Dorpsstraat	10		boerderij	herbouwd na brand in 1901	c.a. 1850	2	2	1	0	3	0	11
Dorpsstraat	14+16	MIP	woonhuis	voormalige boerderij	c.a. 1850	1	2	1	0	2	0	8
Dorpsstraat	22	MIP	woonhuis	voormalige boerderij	1879	2	2	1	0	2	0	9
Dorpsstraat	24		woonhuis	vml. raads- en trouwzaal en café	c.a. 1930	2	2	2	0	2	0	10
Dorpsstraat	30		woonhuis / bedrijf	vml. dokterswoning	c.a. 1880	2	1	1	0	2	0	8
Dorpsstraat	34	MIP	woonhuis	woonhuis luiken verwijderd	c.a. 1900	1	1	1	0	2	0	7
Dorpsstraat	46		pastorie		1890	2	2	2	0	3	0	12
Dorpsstraat	48		kerk		1890	3	2	2	0	3	0	13
Dorpsstraat	52	MIP	woning	voormalig schoolhuis	1891	2	2	2	0	3	0	12

Dorpsstraat 11

Dorpsstraat 13-15

Dorpsstraat 17-19-21

Dorpsstraat 23-25-27

Dorpsstraat 6

Dorpsstraat 18-20

Dorpsstraat 32

Dorpsstraat 36

Dorpsstraat 38-40

Dorpsstraat 44

Dorpsstraat 54

Dorpsstraat 56

Dorpsstraat 60

Kalverweg 1

Kalverweg 5

Kalverweg 6

Schaikseweg 87-89 bij

Grootlijst beeldbepalende objecten						CULTUURHISTORIE ARCHITECTUUR				LIGGING KWALITEIT		TOTAAL
SCHOONREWOERD						1 _a	2 _a	2 _b	2 _c	3	4	5
gemeente Leerdam						ontstaansgexch.	bouwtijl	uniciteit	verstorng	ansamble	goed of.	ms
29 augustus 2014						en lokaal belang	waardering			waarde	herstelbaar	waegfactor
						waegfactor	1	1	-1	2	-3	
						max.	3	3	0	3	0	15
						min.	0	0	0	3	0	-12
Straat	huisnummer	bron	functie	bijzonderheden/opm. m.b.t. vermindering	bouwjaar							
NIET GESELECTEERD DOOR TE LAGE SCORE												
Dorpsstraat	11+11a			goedgeels nwe pui en overmatige dakkapel		1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	13+15			deels gevelwijz., grote dakkapel, markiezen		1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	17+19+21			idem		1	1	1	2	1	0	3
Dorpsstraat	23+25+27			idem, erker, doorlopende dakkapel		1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	6		woonhuis	valt af door planologische reden		1	2	1	0	2	0	8
Dorpsstraat	18+20					1	1	1	2	1	0	3
Dorpsstraat	32		winkel (bakker)	deels gevelwijz., grote dakkapel, rolluiken		1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	36					1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	38+40					1	1	0	0	1	0	4
Dorpsstraat	44			deels gevelwijz., historiserende zijgevel, kozijnvulling		1	1	1	1	1	0	4
Dorpsstraat	54					1	0	2	1	1	0	4
Dorpsstraat	56					1	0	1	0	1	0	4
Dorpsstraat	60					1	0	1	0	1	0	4
Kalverweg	1		woning			1	0	1	1	1	0	3
Kalverweg	5		woning			1	0	1	0	1	0	4
Kalverweg	6		2 woningen	voormalige boerderij		2	1	1	2	1	0	4
Schaikseweg	87-89 bij		schuur	voormalige stal		1	1	1	1	1	0	4
REFERENTIE PANDEN LEERDAM CENTRUM												
Meent	54	HV	winkel / onderdeel van winkel	vml.directeurswoning gasfabriek	1902	1	1	2	1	1	0	5
Hoogenhoek	4	HV	dubbel woonhuis		ca. 1900	1	2	1	0	1	0	6
Hoogstraat	11+13	MIP	woonhuis		1850-1875	1	1	1	0	2	0	7
Nieuwstraat	31	MIP	woonhuis	oorspronkelijk werkinrichting	1856	2	2	2	0	1	0	8
Hoogstraat	37	MIP	kantoor / woonhuis		ca. 1905	1	2	2	0	2	0	9
Kerkstraat	51	MIP	kerk	vml.pastorie	1850-1875	2	2	2	0	2	0	10
Meent	63	MIP	restaurant	Rooms-katholieke	1929-1930	3	3	2	0	2	0	12
Stationsweg	2	MIP		oorspronkelijk Station	1883	3	3	2	0	3	0	14

DORP
STAD &
LAND